

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 97.

Maribor, dne 18. avgusta 1909.

Letnik I.

Slovanska Jednota vstraja.

Na predan cesarjevega rojstnega dne so se zbrali na povabilo načelnika poljskega kluba dr. Glabinskega voditelji strank, da se posvetujejo o notranjem političnem položaju in skušajo najti pot do uspešnega delovanja državnega zbora. Videl se je pa takoj, da poslancem vladnih strank ni toliko do delovanja državnega zbora, kakor pa zato, da pridejo zopet do poslanskih dijet.

Pred konferenco, sklicano po prof. Glabinskem, se je vršila seja Slovanske Jednote, v kateri se je z večino glasov sklenilo, da se udeleži konference Glabinskega, soglasno se je pa sklenilo, da se tamkaj odda ta-le izjava:

Slovanska Jednota vstraja na stališču odločne opozicije proti sedanjemu vladnemu sistemu; pridržuje si, da sklepa o taktiki še-le, ko se državni zbor skliče in snide; odločno zahteva, da se da deželnim zborom za jesensko zasedanje dovolj časa.

Seje sta se udeležila tudi odposlanca Rusinskega kluba prof. Romančuk in dr. Evgen Levicki, ki sta povedala pogoje, pod katerimi bi se pridružili Slovanski Jednoti. Ta je sklenila prej zaslišati posamezne klube in še-le potem izreči svojo zadnjo besedo.

Z ozirom na nemško nakano, naj se zahteva v septembru kratko zasedanje državnega zbora, se je sklenilo, se izreči proti temu ter ravno pri tej priliki z vso odločnostjo zahtevati sklicanje deželnih zborov.

Predsedovala sta v seji dr. Susteršič in pa Udržal.

Poslanci vladnih strank so torej nameravali doseči, da bi se državni zbor sklical že prihodnji mesec na kratko zasedanje, da bi na ta način zopet uživali svoje dijet, katerih morajo biti zelo potrebni. Slovanska Jednota pa stoji na stališču, da državni zbor ni zato, da bi poslanci vlekli dijet, ampak da deluje za blagor ljudstva. Zato se je odločno izrekla proti temu in zahtevala, da se septembra skličejo deželni zbori na daljše zasedanje in še-le potem državni zbor.

Nemški listi pišejo o vspehu akcije prof. Glabinskega. V resnici pa Glabinski s svojo konferenco ni dosegel nikakega vspeha, kajti Slovanska Jednota vstraja na svojem opozicielnem stališču proti sedanjemu vladnemu sistemu. Pa ne samo, da ni nikakega vspeha, ampak vladne stranke so s to akcijo dosegle blamažo, ker se je pokazalo, da jim je le za dijet, ne pa za resno delo.

Slovanska Jednota pa bo šla svojo odločno pot naprej in ne bo preje odnehala, dokler ne bodo sedanje vladne stranke prišle do spoznanja, da je delavnost državnega zbora le tedaj mogoča, ako se izpremeni sedanji vladni sistem in pa dajo zadostne garancije za popolno enakopravnost vseh avstrijskih narodov.

Politični pregled.

Glasovi o konferenci Glabinskega.

Prof. Glabinski je izjavil, da je vtis, ki ga je napravila konferenca, ugoden. Kljub pesimizmu, ki se pojavlja na raznih straneh, se lahko konstatira, da je bilo razpoloženje na konferenci spravljivo. Iz Udržalovega govora se še ne da sklepati, da bi Slovanska Jednota vstrajala na nadaljevanju obstrukcije. Težko pa je že sedaj govoriti o bodočnosti.

Podpredsednik poljskega kluba Stwiercina izjavlja, da je situacija ugodna, ker je napravila konferenca vtis, da se obstrukcija ne bo nadaljevala. Slovanska Jednota je proti sklicanju državnega zbora na kratko zasedanje, ampak zahteva odločno daljše zasedanje. — Poslanec Mastalka je poudarjal, da je treba pred državnim zborom sklicati češki deželni zbor.

Čehi se ne udeležijo katoliškega shoda?

„Neue Freie Presse“ poroča, da so češki katoliško-narodni poslanci sklenili, da se ne udeležijo splošnega avstrijskega katoliškega shoda na Dunaju, ker nemški krščanski socialci niso zavzeli nikaškega stališča napram nemškim demonstracijam proti dunajskim Čehom.

Nemška surovost.

Nemška surovina se je pokazala v vsej divjosti v nedeljo ob izletu Čehov v Vahavo. Ko se je pripeljal okoli ½ ure zjutraj parnik „Franc Josef“ v Kromeriz, so že vsenemški demonstrantje zasedli donavsko obrežje. Most čez Donavo je zaprlo orožništvo, ker se je bilo bati, da prično Nemci metati na češke izletnike smrdeče bombe. Ko je zagledala nemška surovina ladijo, je kričala pfuj, vihtela pesti in grozila s palicami ter seveda hrulila nesmiselno „Die Wacht am Rhein“, dasi je demonstrirala ob Donavi. Čehi so bili nobel nasproti nemški surovini, smejali so se surovim nemškim izbruhom in niso reagirali ter dokazali, da smo barbarski Slovani olikanejši, kakor tisti Nemci, ki se vedno ba-

hajo s svojo Herren-kulturo. Ob Donavi so iz Kromeriza reševali nemštvo kolesarji, ki so gonili nemškega todelna na breg in ga učili, kako naj demonstira proti Čehom in kako naj kriči pfuj in pa Abeug!

Veleizdajniški proces.

Državni pravdnik nadaljuje svoj govor, v katerem porgava različne napade od strani zagovornikov.

On izvaja sledeče: Slavno sodišče! Rekel sem že preje, da se ima s pričami nekaj drugega dokazati, kot se je pa dosedaj. Dr. Hinkovič se je izjavil v nekem govoru, da je Nastič čisto navaden izjivač. Kaj je na tej izjavi, bomo kmalu videli. Simo Jovanovič ima potrditi, da ima bosanska vlada nalog, po Nastiču vžgati stavki v Sarajevu znak srbskega značaja. Bosanska vlada, odnosno zunanje ministrstvo, je hotelo v imenu cele monarhije razpreti Črnogoro z Srbijo in v to svrhu naj bi služil po naročbi monarhije plačani agent Nastič, ki je bil v to svrhu odposlan v Belgrad, da na umeten način skuje zaroto. Tako in enako govore vsi zagovorniki. Ako je bil Nastič agent provokater, na kak način je pa on mogel priti v Srbijo brez denarja, kako se te trditve strinjajo z njegovo biografsko, da bo zaprt radi svojih brošur, ako pride v Sarajevo. Ako bi bil pa Nastič v zvezi z bosanskimi emigranti, zakaj ga pa niso potem prijeli na Cetinju? Pri izjavah zagovornikov samih se ti ne strinjajo med seboj. Eni hočejo dokazati, da Nastič ni znal ravnanja z bombami, zopet drugi pravijo, da je učil njih izdelovanje. Kje so pa bile zadnje priče? Ali niso čakale na Nastičeve izpovedbe, da potem svoje uravnajo po Nastičevih? Zakaj se pa preje niso zavzele za obtožence. Te priče so zelo značajne, kar pokaže primera: Jovanovič je goljuf, Sarič je obsodjen radi žalitve Veličanstva in Lesič je pa okradel še celo svojega škofa. In take priče naj bi odločevale, da je naša monarhija naročila take zločine.

Dr. Hinkovič odgovarja nato med drugim tudi to: Dokazal sem že prej, da list „Slov. Jug“ ni bilo glasilo kluba Slovenski Jug, ker je to postalo šele po odhodu Nastiča iz Belgrada. Zelo nelojalno je že tudi to od državnega pravdnika, da citira za svoje dokaze ravno one številke, ki so izhajale za časa vojne nevarnosti. Vsakdo ve, da se v takem položaju ostreje piše. Za Valerijana Pribičeviča sem predložil priče, ki dokazujejo, da je on bil v veliki noči leta 1907 v krušedolskem samostanu. Tudi brat Adam se je isti čas mudil v Virginmostu in tudi ni mogel biti v Belgradu.

PODLISTEK.

Tamburašica.

Spisal J. S.

Na vrtu v gostilni sede gostje. Večer je. Vroč julijski dan je bil in zdaj je hladen večer. Visoko gori šumijo vrhovi kostanjev. Okrog je mir; pri okroglih mizicah sede pri kozareh piva meščani. Med mizicami se sučejo mlade točajke ter prinašajo pijače.

Prijetno je tu. V sladkem zadovoljstvu se ziblje tam na stolu debel gospod v najbolj lahkotni poletni obleki in še si briše pot s tolstega podbradka. Sedeti v hladnem večeru pri kozarcu piva, to mu je polovica življenja. Pri drugi mizi sedi cela vesela družba, tam uradnik s celo družino, tam nekaj ponosnih častnikov, tam par blelih uradnikov. Vsi najdejo tu veselja.

In tam v kotu sedi sam osamljen Makso Boran, jurist. Pred njim čaša piva in prazen krožnik. On bere nek časopis. Ne meni se za družto — on je sam.

Na vrtu se začuje veselo vznemirjenje. Makso Boran ne čuje ničesar — on bere dnevne novice. Vstopila sta na vrt dva — menda oče in hči. On ima kitaro in ona tamburico. Vsedla sta se k mizi nekako na sredi vrta, starec je razgrnil note — in pričela sta —

— Oj devojko, oj devojko —

Vse je utihnilo, vse je mirno, vse posluša. — Kako lepo ji hiti pesem izpod tresuljice.

Častniki in dijaki so opazili njeno lepoto in delajo opazke o njej. Ona se ne zmeni za to. Res, lepa je. Bled obrazek z nekakimi mističnimi očmi, obkrožen s črnimi kodri, vitka postava srednje velikosti. Nedolžnost in neka skrivna žalost ji sije na obrazu. Njena nežna, bela ročica ji komaj vidno drsi nad strunami lepe, okrašene tamburice.

Vse jo opazuje, vseh oči so oprte vanjo. Tu in tam se čuje glasna pohvala in odobravanje. Oče je star. Ima sivo brdo in resen obraz. Oba sta oblečena lepo, dostojno. Ona je razoglava, ima črno pelerino in on je v črnem površniku. V krasni harmoniji ubira starec strune na kitari.

Globoko zamišljeno zre predse v note in le zdajpazdaj se ozre skrivaj po gostih. Ona se ne ozira; gleda v note in z obraza se ji bolj in bolj bere tista otožnost; glasovi tamburice so glasovi njene duše, prevarane, nesrečno ljubeče duše —

Končala sta prvo pesem. Glasno ploskanje, odobravanje in živio-klici se začuje po vrtu.

Dijaki ploskajo najbolj, častniki pa spirajo svoje oči v tamburašico. Stari gospod pri čaši piva je pogladil z obema rokama svoj rejeni trebuh in prikimal z glavo. Vesela družba pri drugi mizi je veselo ploskala.

Makso Boran nič ne ploska, on bere dnevne novice.

In zadonela je druga pesem. Milo, milo odmevalo glasovi v tihi večer. Kdo razume te glasove! Mehkočutnega ali nesrečnega človeka bi objela melanholija in plačal bi z zadnjim krajcarjem, da bi smel poslušati dalje, dalje, cel večer, celo noč!

In zopet so vsi uprli vanjo oči. Kaki glasovi bite izpod njene spretno, drobne tročice!

Končana je pesem z istim uspehom. Ploskanje, odobravanje, pohvala, živio —

Starec vstane in se prikloni na štiri strani. Novo ploskanje.

Ona vzame lesen torilček in gre od mize do mize pobirat denar. Vsi ji mečejo z veseljem svoje darove in ona se zahvali s tako hvaležnim pogledom in s kratko „Hvalo.“

In marsikdo bi rad vrgel še svoj zadnji groš v njen torilček, samo da bi prejel še en tak pogled od nje.

In tako je prešla vse mize, hvaležno priklanjaje se gostom na desno in levo.

In tam pri strani je še sedel Makso Boran. Ni se menil za vse, on je še vedno bral dnevne novice. In približala se je njegovi mizi in — obstala. In on ni vzdignil svoje glave, kakor da se ne meni za nič.

— Makso!, zašepetala je ona boječe —

On jo je pogledal. Njegov pogled je bil resen, strog, neljubeznjiv.

Zdelo se ji je, da se je zvrtil svet okoli nje. Debla kostanjev in mizice z gosti vred so za trenutek izginile, električne luči so se izpremenile v morno večerno svetlobo.

Obrnila se je in pa odšla. — Vedela in čutila je, da jo vsi opazujejo, ostala je nekoliko in se zavnela —

In zopet je sedela na svojem stolu poleg očeta, zrla mrtve note pred seboj, izpod njenih prstov pa je vrela tiha, tožna pesem.

Ti glasovi!

(Konec prihodnjega.)

Kreta.

Kretska vlada je z vzirom na to, da so vsi poslanci otoka proti odstranitvi grške zastave, za dne 15. t. m. sklicala zbornico, kjer bo podala demisijo.

Turški poslanik v Atenah je oddal grški vladi novo spomenico, v kateri se odgovor Grške glede Krete označuje kot nezadosten in se zahteva vnovič formalna izjava, v kateri bi Grška izrekla, da nima prav nobenih ambicij na Kreto. Turška spomenica je vzbudila začudenje; takoj ko so jo sprejeli, sta konferirala ministrski predsednik in zunanji minister s poslaniki velevlasti-pokrovitelji.

Špansko.

Smrtnih obsodb ni v Barceloni.

Pred nekaj časom je nek pariški časnik prinesel vest, da je bilo v Mentuehi 25 ujetnikov postreljenih radi zadnjih nemirov. Špansko poslanstvo je pa na te vesti razglasilo, da dosedaj še ni obilo razglašene nikake smrtni obsodbe v Barceloni radi nemirov in uporov v zadnjem času.

Španski begunci se izselijo.

Iz francoskega pristanišča Bordeaux se je odpeljalo na parniku „Chili“ 276 španskih beguncev v Brazilijo in sosednje države ob La Plati. Večina od njih je revolucionarjev, ki so zbežali pred strogo roko pravice iz njih dosedanjega torišča Barcelone. Pa tudi mnogo takih je med njimi, ki so se z bali vojaške suknje ob tem resnem času.

Dobrodelne naprave Špancev.

Vojvoda Montpensier, ki se je prostovoljno oglasil za vstop v špansko vojsko v Maroku, se je odpeljal s princem Genarom burbonskim na bojišče pred Melilo. Seboj je vzel vojvoda aparat za kinematograf, s katerim bo napravil bolj interesantne epizode z bojišča. Te slike se bodo rabile pri dobrodelnih predstavah v prid rodbinam onih vojakov, ki odhajajo na bojišče. Kraljica Viktorija je dobila od nekega športnega kluba 10.000 pezet, ki so bile prvotno namenjene za poletno športno slavnost omenjenega društva.

Vojne zvižaje Mavrov.

Marokanci, niso počivali od zadnjih spopadov in prask z Španci. Marljivo so se pripravljali Kabili na to, da zaustavijo pohod Špancev proti Zeluanu, jim nastavijo zasede in jim na vse mogoče načine onemogočijo prodiranje. Tako so zadnje dni napravili na poti proti Zeluanu polno dobro skritih volčjih jam, ki naj bi spravile špansko predstražo v nered. Te jame so tako izvrstno zakrite, da se jih še-le v največji bližini zamore opaziti.

Raznoterosti.

Cesarjev rojstni dan. Svoj devetinsedemdeseti rojstni dan praznuje danes sivolasi vladar habsburške monarhije. Obhaja ga skromno v svojem priljubljenem letovišču Išlo v krogu svojih otrok in vnukov. Po širni Avstriji pa se v neštevilnih cerkvah spominjajo zvesti narodi svojega dobrega vladarja v molitvi in tudi na zunanji se takoj spozna, da je današnji dan praznik avstrijskih narodov. V našem mestu je sinoči priredila vojaška godba domobranskega polka mirozov, igrala je pred okrajnim glavarjem, prevz. knezoškofom in županom ter se nato tyrnila skozi mesto v svojo vojašnico. Pred županovo hišo je po končani godbi zarjulo nekaj najetih vajencev in pomočnikov svoj neizogibni Heil! in tem se je pridružil z zelo mogočnim glasom tudi c. in kr. nadporočnik Martin. Danes je imel prevz. gospod knezoškof pontifikalno mašo v stolnici, katere se je udeležilo uradništvo, razne korporacije in mnogoštevilno občinstvo. Tudi po drugih cerkvah se je opravila slovesna služba božja za vladarja. Vojaki so pa imeli svojo mašo na prostem pri kadetnici.

† **Prof. Ivan Majciger.** Dne 16. avgusta 1909 umrl je v Mariboru upokojeni c. kr. gimnazijski profesor in šolski svetnik Ivan Majciger. Z njim je izginila iz vrst mariborskih Slovencev ena najmarkantnejših oseb, katero je vse poznalo in spoštovalo. Saj je skoz 43 let deloval na tukajšnji c. kr. gimnaziji kot profesor in se ves ta čas udeleževal pridno slovenskega družabnega življenja v Mariboru. Ob njegovem grobu žalujejo tudi mnogoštevilni njegovi učenci, hvaležno se spominjajoč dobrohotnega in plemenitega svojega profesorja. Ranjki je bil rojen dne 15. novembra 1829 v Kranjski gori na Gorenjskem, je študiral gimnazijo v Celovcu, vseučilišče pa na Dunaju. Za svoje zasluge na šolskem polju je bil imenovan šolskim svetnikom in mu je bil podeljen zlati zaslužni križec s krono. Pogreb se vrši danes ob 5. uri popoldan. Svetila mu večna luč!

Imenovanje. Preč. gospod kanonik dr. Martin Matek je imenovan ravnateljem mariborskega bogoslovnega učilišča, podravnateljem pa čast. gospod dr. Josip Somrak. — Č. g. prof. Ivan Kociper pride kot prefekt v dijaško semenišče.

Iz sodne službe. Nadotičjal g. Vanšon je predstavljen iz Konjic v Pliberk.

Pomiloščenje. Cesar je povodom svojega rojstnega dne odpustil 32 kaznjencem ostanek ječe. Od teh odpadeta na ječo mariborskega okrožnega sodišča dva.

„Slovansky Prehled“, ki je ugledna slovanska revija, v svoji zadnji številki o septemberskih demonstracijah čisto pravilno piše, da niso rodile nobenega uspeha, ampak so bile slovenskemu narodu v največjo škodo, ker jih je aranžirala z Nemci zvezana liberalna stranka, da pokrije pred javnostjo svoj izdajalski in dobičarski značaj. „Slovansky Prehled“ tudi čisto odkrito povdarja, da je poklical vojake na ulico Hribar, ki je tudi ob septemberskih demonstracijah kazal svojo znano dvojno politično moralo. „Nemški Narod“ se zaradi tega strahno jezi in ne more uvideti, kako tudi Čehi objektivno sodijo o slovenskih razmerah in se od kranjskih liberalcev ne dajo več naplahtati. Čehi pač vidijo, kako se naši liberalci, ki so septembra lanskega leta Nemce devali na ražen in vladno obglavljali, zdaj z Bienenrothom vred trudijo slovensko solidarnost razbiti. Takim ljudem tudi liberalni „Slovansky Prehled“ ne more več verovati.

Veliki shod S. K. Z. Dne 22. t. m. se vrši politični shod S. K. Z. pri Sv. Ani nad Pamečami po poznem opravi v cerkveni hiši. Govoril bo deželni poslanec dr. K. Verstovšek in drugi. Kmetje iz spodnje slovenjgraške doline, udeležite se vsi tega shoda!

Porotno sodišče v Mariboru. Za tretje porotno zasedanje 1909 je imenovan za predsednika Ludovik Perko, za namestnike dr. Franc Voušek, Morocutti in dr. Fraidl.

Romarski vlak v Marijino Celje. Romanje v Marijino Celje, ki ga je priredila S. K. S. Z., je kaj lepo vspelo. Nad 600 se nas je peljalo dne 9. t. m. ob 411. uri ponoči s posebnim vlakom na slavno božjo pot. Drugi dan ob 45. uri zjutraj smo imeli v lepi gotski cerkvi v Neubergu sv. mašo, potem smo se napotili v Marijino Celje, eni peš, drugi pa so zasedli pripravljene vozove. Popoldne ob 45. uri smo se zbrali v spodnjem delu trga pri pokopališču in šli v procesijo, lavretanske litanijske prepevač, v svetišče, kjer je imel gospod častni kanonik Simon Gaberc od Sv. Magdalene v Mariboru prvi govor: Marija, pribežališče grešnikov. Potem je bila do večera priložnost, opraviti sv. spoved. Ob 48. uri smo imeli procesijo z lučicami v cerkvi, ker je zunaj škropilo; še pozno v noč so se glasile slovenske pesmi v čast Mariji. V sredo nas je malo strašilo vreme, in marsikdo je zdihnil: Kako bomo hodili domov? Pobožnosti pa dež ni mogel motiti. Ob 44. uri so se začele sv. maše pri milostnem oltarju. Ob 6. uri je bila sv. maša z blagoslovom za nas, ob 8. uri je pridigal g. prof. dr. Medved o Mariji pomočnici kristjanov, ob 9. uri je služil gospod kanonik Gaberc slovesno sv. mašo, ob 11. uri je bila zopet pridiga o Mariji našemu zgledu, govoril je gospod prof. dr. Lukman, popoldne ob 5. uri sklepni govor p. Janeza Reberca, kapucina iz Lipnice. Zvečer se je popolnoma zjasnilo, in 49. uri smo imeli krasno procesijo z lučicami okoli cerkve. Velikanska množica tujcev, posebno Dunajčanov, se je nabrala in poslušala naše petje, posebno ko smo se vstavili v polukrogu pred cerkvo in zapeli na koncu „Veš, o Marija“ in zahvalno pesem. Drugo jutro na vse zgodaj smo zapustili Marijino Celje in se pripeljali ob 46. uri zvečer v Maribor. Vse je bilo v najlepšem redu. Občno pozornost je zbujalo naše ljudsko petje. Kako je donelo v velikanski cerkvi! Pa ga menda tudi ni bilo romarja, ki bi ne bil pel. Neka gospa iz Dunaja je kupila najboljšim pevкам spominke in jim dala razglednico s svojim naslovom, da je podpišejo in ji dopsljejo. — Mislim, da mi ne bo noben udeleženec tega romanja oporekal, ako rečem kratko: bilo je krasno!

V kn. šk. dij. semenišče v Mariboru so bili na novo sprejeti drugošolci: Breznik Janez od Sv. Trojice v Slov. gor., Cafuta Anton iz Leskovca, Gassenburger Stefan iz Slivnice pri Mariboru, Karo Anton iz Vranskega, Kančič Jakob od Sv. Petra pri Rdg., Konrad Jožef od Sv. Ane na Krembrg, Lorger Alfonz iz Galicije, Pajk Mihael iz Zabukovja, Papež Matija iz Črešnjevca, Plavec Franc iz Braslovč in Vošinek Jožef iz Slov. Bistrice; tretješolci: Artič Franc od Sv. Roka na Sotli, Greif Janez od Sv. Janža na Dr. p., Käfer Henrik iz Čmureka in Rautner Vincenc od Sv. Petra pod Sv. gor.; petošolca: Čepin Martin iz Pilštajna in Krošl Jožef iz Brežice.

Na praznik Vnebovzetja Marijinega so v cerkvi 68. šolskih sester v Mariboru sprejele samostansko obleko: Jureš Alojzija (S. Eufrozina) iz Križevc pri Ljutomeru, Smodiš Ana (S. Admirabilis) iz Ljutomera, Lončar Albina (S. Marijana) iz Ljubljane; Filipič Jozefa (S. Sidonija) iz Male Nedelje; Bilič Amalija (S. Atanazija) iz Županjaca; Bermež Marjeta (S. Eulalija) iz Ptuj; Kolar Marija (S. Dionizija) iz Studence; Kolbl Franciska (S. Virginija) iz Sv. Marija ob Ščavnici; Štrukelj Marija (S. Heriberta) iz Sv. Martina pri Gornjemgradu; Vašel Lucija (S. Cita) iz Braslovč; Kukovič Neža (S. Petronila) iz Spitaliča; Dolinšek Marija (S. Blanka) iz Sv. Jereži nad Laškimi; Rotnik Marija (S. Egidija) iz St. Ilja; Naveršnik Angela (S. Karitas) iz Doliča; Sivka Genovefa (S. Ida) iz Grobelnega; Šoštar Alojzija (S. Georgija) iz Sv. Ruperta nad Laškimi; Čuvnan Paula (S. Silvija) iz Maribora; Potočnik Marija (S. Karmela) iz Sele; Krivec Neža (S. Jeronima) iz Solčave; Pušnik Marija (S. Bernadeta) iz Sv. Jerneja pri Ločah; Maehler Roza (S. Makrina) iz Loč; Turk Marija (S. Laudencija) iz St. Petra na Wallenbergu; Rak Marija (S. Johana) iz Prihove; Flösch Ema (S. Klodualda) iz Aleksandrije v

Egiptu; Begič Katarina (S. Bogomila) iz Ljubuške v Hercegovini; Brečko Helena (S. Mauricija) iz Jurklostra; Leskovec Uršula (S. Eufemija) iz Hotečnice.

Nujno opozarjamo vse „Slovenčeve“ naročnike, naj se takoj poslužijo polpnoč, katere je „Slovenec“ razposlal za nabiranje v sklad obmejnih Slovencev. Nobena položnica naj ne ostane neporabljena. Kdor sam ne zmore 20 K, nabere naj jih med znanci in prijatelji. Vse slovenske župnije, vse slovenske občine, na noge!

Štajersko.

Maribor. Kakor smo že poročali, je bil pri tepezu na Teznu 78letni Jože Motoh s sabljo od nekega dragonca težko ranjen. Včeraj je Motoh v tukajšnji bolnišnici radi dobljene rane umrl. Motoh je služil kot vojak še pod Radeckijem in bil v večih bitkah v Italiji. Na svoje stare dni je pa moral radi rane, zadane mu od vojaka, zapustiti svet.

Tepež! V ponedeljek je nastal v krčmi Alojza Jeriča v Krčevini pri Mariboru med fanti z Leiteršberga pretep, pri katerem sta bila viničarski sin Mihael Glavič in pa hlapec Franc Lesjak z nožmi težko ranjena. Podala sta se v mariborsko bolnišnico.

St. Ilj v Slov. gor. Prve dni meseca avgusta so si prišli vsenemški poslanci a la Wastian, Malik, Markhl, Hoffmann-Wellenhoff in drugi ogledovat naseljniško delo Südmarke. Pri Hemplu v Cirknici so imeli šentiljski neodrešenci s poslanci vred lutrovske božjo službo — dr. Albanijevo. Opazili smo več naših katoličanov, ki so šli poslušat Albanijev evangelij vsenemštva. Po tem pohodu nemških bogov mamu pričakovati zopet nove, hude napade na šentiljsko Slovenstvo. Pa eno nas posebno veseli: Nemci-protestanti se hučujejo nad njim kljubovalnim obrambnim delom našim. Torej le kljubujmo Südmarkovcem, kolikor se da! — Kaj ko bi enkrat tudi naši slovenski poslanci si ogledali torišče bojnega polja v St. Ilju, kakor ga hodijo pridno gledat nemški poslanci?

Slovenski dom v St. Ilju že pridno rase iz tal. Pod nadzorstvom vrlega gospoda župana Thalerja stavba lepo napreduje in upamo, da jo še tekom tega leta dovršimo! Naš dom bo res ponos St. Ilja in vse Slovenije!

Šentiljskega dneva v Jarenini se v velikem številu udeležijo slovenski šentiljčani. Vse gre v nedeljo v Jarenino. Staro in mlado gre gledat Martina Krpana. Na veselo svidenje!

Iz Dravskega polja. Na c. kr. sodnji v Ptuj vladajo hude razmere in v posebnem oddelku št. 17. Strankam, s katerimi se mora postmeno občeovati v slovenskem jeziku, ki tudi dajo slovensko pisane vloge, se dopsiljajo samonemški dopisi, oziroma odloki. Take stranke morajo potem si iskati človeka, ki jim naj to raztolmači, kar povzročuje zamudo časa, včasih tudi izgubo denarja in še druge neprilike. Poleg tega se pa še pačijo lastna imena in pišejo po „nemški.“ Stvar vodstva c. kr. okrajnega sodišča ptujskega je, da odpravi ta nedostatek na imenovanem oddelku. To že zahteva čut pravičnosti! Sicer bi pa bilo želeti, da bi se bolj točno ekspedirali sodnijski odloki. Neumljiva je razlika datumov na odloku in poštnem pečatu, ki znaša včasih kar dva dneva! Pri strankah, katerim se ne dostavlja pošta na dom, ali pa ne redno, povzroča to lahko neprilike. Dan sodnijskega odloka naj bo vedno isti, kot pa dan poštnega pečata, ko je vendar poštni urad tako blizu.

St. Janž na Dravskem polju. V soboto dne 14. t. m. so imeli pijačari tukaj svoje vaje. Med precejšnjim številom častnikov je bil tudi polkovni zdravnik dr. Sommer. Popoldne so se njegovemu vozniku splašili konji, on skočil z voza, pa tako nesrečno, da je bil pri priči mrtev. Njegova družina ga je dobila mrtvega na dom. Zapustil je več nepreskrbljenih otrok.

Gornja Poljskava. V nedeljo večer so se v krčmi na Gornji Poljskavi sprli fantje, katere je hotela tamošnja viničarka Ana Sturm pomiriti, a pri tem se je nekemu fantu po nesreči sprožil samokres, in strel je zadel Sturm v trebuh ter jo težko ranil. A. Sturm so drugi dan prepeljali v Maribor v bolnišnico.

Slov. Bistrica. Že razposiljajo lepake za slavnost vseh društev prihodnjo nedeljo v Slovenski Bistrici. A skupne slavnosti ne bo. Vsled brezobzirnosti odbornikov podružnice sv. Cirila in Metoda so katoliško-narodna društva odklonila vsako sodelovanje. Mi se torej ne udeležimo in bomo imeli šentiljski dan za obmejne Slovence v sredini septembra in ob enem tudi velik mladeniški shod. Pustimo liberalce, ki bi radi le komandirali, delo in stroške pustili pa drugim.

Laporje. Notica v vašem listu „Naš dan“ nas je pristaše Slovenske kmečke zveze silno csupnila. Radovedni smo, kdo je dopisnik tega dopisa, da zamore biti resnici tako v obraz. Pri tej veselici ne bo sodelovalo nobeno naše društvo niti slovenjebistriško izobraževalno društvo ne. Vršila so se pripravljala pogajanja, a se vselej razbila. Vsakdo ve, da je v našem okraju ljudstvo v ogromni večini v taboru Kmečke zveze in sedaj pa ne boji len, človeče ostanke propadle Narodne stranke prirediti veselico popolnoma v liberalnem sistemu. Zaradi lepšega pišete v naše liste yabila, zakaj bi pa ravno naši listi mogli biti gonilni stroj za vašo veselico. A že

vem, naši listi pridejo skoraj do zadnje kože, dočim vaših listov na kmetih nihče ne bere. Znajdljivi ste pa res, to se mora reči. Dopis „Naš dan“ pravi tudi, da se bo polovica čistega dobička porabila za društveni dom v St. Ilju. (Da tisti dar obvarovane mu ne bo žepa preveč trgal, boste že znali urediti. Imamo v Slovenski Bistrici izobraževalno društvo; to je vogelni kamen, na katerega se naslanjajo vsa naša društva v okraju in naši somišljeniki. Kadar nas bo to društvo povabilo na svojo veselico, pride mo vsi brez izjeme in to bo meseca septembra. Sedaj pa mi pristaši Kmečke zveze ostanemo lepo doma in veselico dne 22. avgusta naj posetijo ostanki Narodne stranke, oziroma tudi tisti, katerim položaj pravočasno ne bo znan.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 15. t. m. je bil pri nas v Jastrebski občini politični shod S. K. Z. Priredila sta ga gospoda poslanec A. Meško in Fr. Stuhec, kaplan. Ampak to ni bil shod, nego strašno divjanje. Mi dobro vemo, kako podivjana je liberalna mladina tukaj in tisti mladi možiki-očetje kmetje, ki so pred kratkim zapustili svoj nedolžni mladeniški stan in stopili v sv. zakon, vendar nismo mislili, da bi liberalni Slovenci mogli biti tako podivjani, kakor so kazali na tem shodu. In da bi mogli uprizoriti še večjo podivjanost, so si naprosili Serjance, to je: Središčane. Bil je iz Grab nek človek, ki je delal huronsko kriko, in šihala sta mu dva golobrada gospodeka, ki še sta tako mlada, da imata še otročje glase. Od 4. do 7. ure je bilo tako neznanosko drtje, vpitje in žvižganje, da bi lahko slišali v deveto deželo. Ker govornika nista mogla govoriti, je gospod predsednik ob 7. uri zaključil ta shod. Ta podivjanost je sad dobro znanega liberalca. Njegovo črno delo sedaj nadaljuje neki „hohštapler“, ki nas je tudi posetil in počastil. On je že poslal v liberalne novine svojo poslanico in gotovo v drugi luči, kakor tukaj. Te podivjanosti se zelo sramujemo poštenu Slovenci, četudi je nismo mi krivi, ampak podivjana liberalna stranka, ki se ponasa s Plojem uskokom, z neresnico in s krajno predrznostjo in podivjanostjo. To so novodobni kristjani!

Sv. Jurij ob juž. želez. Mladeniški shod bo v nedeljo dne 29. avgusta v Sv. Juriju ob južni železnici, ob lepem vremenu na prostem, v slučaju slabega vremena v dvorani katoliškega doma „Gostilna Bajc“. Cerkveno opravilo se začne ob 10. uri dopoldne, ob 12. uri pa zborovanje, katero obeta biti lepo obiskano.

Slivnica pri Celju. Naši liberalčki ne morejo preboleti, da smo deloma tudi mi vzrok, da se je skazila njihova veselica, slavnostna otvoritev Prosvetne knjižnice, s katero so nas dolgo strašili, misle, da je s tem dnem tudi konec našemu bralnemu društvu in katoliškemu gibanju. Lažejo in taji jo po obeh celjskih cunjah, češ, da ni legarja, hoteli s tem nas postaviti na laž, ki smo o njem poročali v Celje. Sam okrožni zdravnik pa ga je degnal in je od tistega časa že zopet eno dekle zbolelo. Moralnost in resnicoljubnost, katero odrekajo duhovščini, najdeš pa pri liberalcih. Čuj, kako moralno in resnicoljubno se je nek liberallec maščeval nad nami, da si ohladi svojo onemoglo tiho jezo radi nedeljskega tujaska. V vse štajerske slovenske liste, liberalne in naše, pošlje tužno vest, da je umrl nekje tam v Kamniku naš dijak Jože Podgoršek. Podgoršek je res na potovanju, pa je še čine 13. t. m. iz Bleda dal z razglednico na znanje, da še živi. Podgoršek je našega mišljenja, zato je hotel zloben dopis povzročiti v naših vrstah strašno jermijado in huišo zmežo, kakor so jo oni imeli v nedeljo, pa se mu ni posrečilo. Taka sredstva in fantalinska postopanja, s katerimi se nedolžne stariše spravlja v obupno žalost, še pač sama obsojajo in nimamo izraza, s katerim bi dovolj označili propalost dopisuna radi tega skrajno nepremišljenega koraka. Zlobneža bomo zagledovali, dokler ga ne zasačimo.

Sv. Miklavž pri Slovenjgrašču. V nedeljo je bil pri nas shod S. K. Z., katerega je vodil domači župan gospod Detičnik. Deželni poslanec dr. Karol Verstovšek je natanko in umljivo razložil politični položaj v državi in nekatere zadeve, ki spadajo v področje deželnega zbora. Može, katerih je bilo celo iz sosednjih občin mnogo, so se udeleževali z veliko vno razgovora o raznih vprašanjih. Posestnik Grobelnik Franc zlasti naglašal, da se mora delovati na to, da Slovenci ne bodo podpirali svojih narodnih nasprotnikov. Urane Ludvik govori o potrebi poldnevnega pouka v hribovskih krajih; o tej točki poda Smokar Vincenc več dobrih primerov, ki utemeljujejo potrebo poldnevnega pouka; Pušnik Anton pa govori o lovski postavi in o lovu. Po jako živahnem razgovoru izrazijo volilci svojemu deželnemu poslancu dr. Verstovšku zaupanje in sprejmejo soglasno te le resolucije: 1. Dne 15. avgusta v St. Miklavžu zbrani volilci izražajo poslancem Slovenskega kluba popolno zaupanje za njihov odločen nastop proti vladi; volilci odobravajo obstrukcijo in pozivljajo svoje poslance, da vstrajajo odločno v boju proti nam nasprotni vladi; obsojajo vsako neednost med njimi in zlasti postopanje hofrata dr. Ploja. 2. Volilci zahtevajo od vlade slovenskih uradnikov za slovenske pokrajine. 3. Volilci zahtevajo od poslancev, da ne dopustijo raznih pogodb z drugimi državami v škodo in kvar kmečkega stanu. 4. Volilci pozivajo deželne poslance, da vse moči zastavijo, da se škodljiva lovska postava spremeni kmetu v korist. 5. Država naj sprejme 50 odstotkov šolskih bremen.

Staritrč pri Slovenjgrašču. Shod županov slovenjgraškega okraja se je v nedeljo jako dobro obnesel. Starotrčani smo bili ponosni, da si je zbral deželni poslanec dr. Verstovšek ravno našo občino za sestanek tako odličnih županov, svetovalcev in odbornikov. Videli smo zastopnike skoro vseh občin. Le enega Narodovca, ki hodi sicer rad povsod motit shode S. K. Z., ni bilo, potem pa enega nemškutarja. Gliha pač vkup štrha! Shod je bil jako zanimiv. Deželni poslanec dr. K. Verstovšek je nam pojasnil občinske zadeve, govoril o napredku kmečkih občin in o raznih težnjah tega okraja. Razvila se je živahna debata, katere so se udeležili skoro vsi navzoči. Podalo se je prav važnih nasvetov, katerih se je treba oklepati, da se sčasoma opomore občinam na deželi. Zlasti se je povdarjalo odločno narodno stališče, na katerem morajo stati slovenske spodnještajerske občine.

Slovenjgrašč. V mestu se je naselil, kakor smo že zadnjič poročali, slovenski zdravnik dr. Zelenikar, znan kot izvrsten zdravnik; bil je pač zadnji čas, da dobimo v slovenjgraški okraj svojega zdravnika, katerega je ljudstvo želelo že zdavno. Prihodnji teden se naseli tudi slovenski odvetnik dr. Bratkovič, ki je bil dosedaj v eni največjih slovenskih odvetniških pisarn, pri gospodu dr. Brejcu v Celovcu. Slovenskega odvetnika rabimo pri nas kakor žlico, zato ga že sedaj pristrčno pozdravljamo.

Sv. Peter pri St. Janu. V nedeljo dne 22. t. m. se udeležimo tudi mi shoda pri Sv. Ani. Pohitimo vsi na prijazen hrib, k la spoznamo natanko namine svoje Kmečke zveze. Vsi na shod!

Koroško.

Podučitelj in podučiteljica je imenoval deželni šolski svet gospode in gospodične dovršene učiteljske: Marijano Arholcovo v Blatnigrad, Ido Baderovo v Važe pri Beljaku, Rajmunda Bauerja v Breže, Hugona Bernota v Podvinje pri Trgu, Franca Bernthalerja v Dvor ob Glani, Jurija Burgerja v Lanskranju, Franca Eggerja v Ajchberg, Janeza Falknerja v Stall, Gabrielo Hierländerjevo v Ljubeliče, E. Kernovo v St. Urban pri Trgu, Alb. Köchla v Dobje pri Zgornjem Dravogradu, K. Kopeckega v Rokarjevo ves pri Spitalu, Lud. Križmana na Sedlo pri Osoj. jezeru, Vilj. Kustrnika v St. Ilj, Blaža Lakoto na Zilj, Bistrico, Fr. Legata v Črneče, Fr. Leitnerja na Zomeljperg, Terezo Lužnar v Rožek, Iv. Močilnika na Gorico pri Celovcu, Jož. Perkonika na Zgornjo Belo, Iv. Pettvuerja na Krato, Ad. Zago v Gradnico, Jož. Schneider v Podramljaves pri Spitalu, Jož. Schönherrja v St. Andraž, Em. Lebenwinzerja na Trebinjo pri Beljaku, Frideriko Seebacherjevo v Podramljaves, Alojza Troperja v Štokenboj, Otona Čavkota na Dravo pri blaškem jezeru, Sofijo Weberjevo v Zoriče pri Sentvidu in Bertr. Weissenbacha v Grajfenburg. — Službi se je odpovedala podučiteljica Ter. Kreiner v Zoričah.

Beljak. Škandal je, da naše mesto, ki ima v okolici toliko jezer in ribnikov in rek (2 jezera pri St. Lenartu, oziroma pri Važah, 3 jezera in nekaj ribnikov pri Šmajdalen, nekaj ribnikov pri Boljčevsi in pri St. Juriju, potem osojsko in blaško jezero jako blizu in 2 reki: Ziljo in Dravo ter topli potok Toplico, ki se zliva v Ziljo, v katerem se koplješ lahko celo po zimi), da naše mesto še dosedaj nima kakega cenega ljudskega kopališča. Radi tega so ubožnejši sloji navezani poleti nato, da se izven dragih kopališč kopljejo v različnih jezerih in ribnikih in se pri tem vtapljajo. Tako je važno jezero, požrlo letos že pet oseb. Ravno pred 5 dnevi se je nekemu sprevedniku pred njegovimi očmi vtopila 13letna hčerka, ko se je z vso obitelji kopal v vaškem jezeru. To jezero je namreč radi naglih globin in temote jako nevarno. Kaj pa pomagajo potem tablice: „Warnung! Baden gefährlich und verboten!“ Kopališče, gospodje, čeno kopališče, namesto da hujšate proti Slovincem in nasipate denar Südmarki. — Zadnji nedeljo je vtonil pri kopanju v Pahlarjevem ribniku v Boljčevsi pri kopanju dninar Aver. To pa gre že leta in leta, da vtone povprek na leto 10 oseb in še več v najbližji beljaški okolici.

St. Vid. Nemškonacionalni listi hudo zabavljajo, ker se govori, da pride za dekana k nam državni in deželni poslanec Walcher. To kaže le, da pride pravi mož v to zagrizeno liberalno in nacionalno gnezdo. Samo to nas skrbi, kdo bo nadomestoval rajnega Leksa, rojenega Slovence, pri izpovedovanju Slovencev — na kako propoved itak niti misliti ni tu — ko Walcher ne besedice slovensko ne razume. Bo pač treba, da pride vsaj slovenski kaplan sem.

Kranjsko.

Protestantsko gibanje med Slovenci. Pred nekaj leti je začela „Svobodna misel“ iz Prage agitirati med Slovenci v prilog luterške vere. In res se je tem slavnim slovenskim agitatorjem za suženjstvo pod nemško protestantovsko vero vsedlo nekaj Slovencev na limanice, zlasti liberalni dijaki. Sedaj je pa pričel slovenske pokrajine s pomočjo slovenske inteligence prepljavljati protestantovski list pod imenom „Blagovestnik“. Posebno radi ga pošiljajo na ženske naslove, hoteč si te prve pridobiti za krivo vero. Ta listič urejuje protestant Anton Chraska v Ljubljani.

Po eni strani hvali Blagovestnik Kristusa, na drugi pa nesramno obrekuje in sramoti njegovo sveto rimsko-katoliško cerkev. Ta sejalec hudičevega semena med vernimi Slovenci ni toliko vreden, da bi ga človek poštenega imena le omenjal. In predavanja tega človeka je poslušala slovenska inteligenca v Mestnem domu v Ljubljani pred enim letom z odprtimi ustmi. Vprašali bi le radi znano gospo, ki hoče veljati za voditeljico Slovenk v Ljubljani, kako se je kaj pri tem počutila. Ali ji morda vest ni ničesar očitala, da vodi slovensko inteligenco v naročje suženstva nemške protestantovske vere. Septemski dogodki v Ljubljani so jo samo za nekaj ur pretresli, Ljubljancan je vedo več o tem povedati. Slovenske žene in moške pa, ki so trdna katoliške misli in vere pa pozivljamo, naj to protestantovsko cunjjo vrnejo takoj, ko jo dobe v roke.

„Slovenski Narod“, ali kakor ga splošno nazivljejo, „Nemški Narod“, je sprejel pod svoje okrilje praško „Svobodno misel“, ki je začela v zadnjih številkah delati sistematično propagando za izstop iz katoliške cerkve. „Slovenski Narod“ se baha, da se je klerikalni tučenjak boje in si ne upajo polemizirati z njim. Mi pa pravimo, da pošten človek take cunje še omeni ne, kaj pa še, da bi pošteno polemiziral z njim. In v tej protestantovski odpadni cunji se prinašajo pesmi Antona Aškerca. Kako se pa to strinja. Komentarja menda ni potreba.

Primorsko.

Zaročil se je gosp. Bračun Franc c. in kr. podčast. voj. morn. v Pulju, z gospodično Anko Supanc v Trstu. Zaročenca sta doma v Kozjem na Štajerskem.

Med laškimi liberalci poka. Laška liberalna stranka se je razdvajala. V soboto je dr. Marani, bivši župan goriški in predsednik laškega liberalnega kluba v goriškem deželnem zboru, podal demisijo kot deželni odbornik. Čuje se tudi, da je odložil ob enem vse druge časti, ki jih je zavzemal v raznih javnih zastopih. Govori se celo, da pristopi dr. Marani k furlanski ljudski stranki. Italijanski liberalci so vsled tega koraka dr. Maranija, ki je bil dosedaj še vedno zvest vodja njihove stranke, kar naravnost potlačeni. Goriškim Lahonom so se jeli polagoma podirati njih stebri.

Nevihita v Dalmaciji. V Dalmaciji je divjal v zadnjih dneh tako hud vihar, da je podrl več hiš, ruval drevesa in trgal barke. Parnik „Dendra“ je zavozil na breg, da se ni potopil. Vsled viharja sta dve osebi smrtno ponesrečili. Škoda je ogromna.

Goriški liberalci se mislijo rešiti pogina na ta način, da si ustanove v Gorici italijanski liberalni konvikt za furlanske dijakke. Pravijo, da bo to protitež proti podobnim redovniškim zavodom. S tem mislijo seveda v prvi vrsti salezijske zavode, kateri so jim trn peti. Liberalni zavod ne bo nikdar dosegel tako lepih uspehov, tako v učnem, kakor tudi v nraštveno-vzgojem oziru, kakor ravno zavodi pod izvrstnim vodstvom Salezijancev. To se lahko prepričajo vsak dan na že obstoječih zavodih, kjer delujejo don Boskovi sinovi.

Volariču, znanemu glasbeniku in kobariškemu domačinu se odkrije dne 8. septembra v Kobaridu na Goriškem spomenik, katerega izdeluje češka kamnokamnoseška delavnica. Spomenik bo s postavkom 4 in pol metra visok. Ob tej priliki bo v Kobaridu velika narodna slavnost.

Razgled po svetu.

Jubilej Smetanove „Prodane neveste“. Smetanova „Prodana nevesta“ si je osvojila ves svet z velikim triumfom. Dne 8. avgusta se je vršila petstoti čarokrasna opera češkega glasbenega genija Smetane na odru praškega „Narodnega divadla“. Ker je „Prodana nevesta“ tudi slovenskemu občinstvu velepriljubljena stara znanka, naj navedemo ob tej priliki nekatere zgodovinske reminiscence. Opero je napisal Smetana v Pragi v letih 1863 do 1866 in igrala se je prvič 30. maja l. 1866. Takrat je imela samo dve dejanji. V svoji sedanji obliki se je pela prvič 25. septembra l. 1870; prvokrat se je dajala na tujem l. 1871 in sicer v Petrogradu. Svojo stoto praško predstavo je l. 1882, dvestoto l. 1892, trestoto l. 1895, štiristoto l. 1903 in petstoto letos. Zadnjikrat jo je Smetana sam dirigiral l. 1874; kmalu na to je skladatelj oglešil. Danes se „Prodana nevesta“ poje skoro po celém svetu; največja gledališča jo imajo na svojem stalnem repertoarju.

Zrakoplov na krmilo iz 18. stoletja. V gornjelaškem mestu Bergamo so našli v mestni biblioteki neko staro listino, v kateri je napisano, da je leta 1751 preplavil nek italijanski menih prekop la Manč z zrakoplovom na krmilo. To je bil menih Andrej Grimaldi iz Civitavecchie, ki je konstruiral prav čudnega ptiča. Nebroj strojev in koles je pomagal temu ptiču, da se je lahko dvignil v zrak in se, dal poljubno obračati in voditi. Peroti same so bile 25 črevljev dolge. Po treh urah se je moral stroj pa zopet znova naviti. S tem strojem je poletel Grimaldi neovirano od Kaleja črez prekop do Dovra v Angliji, kjer ga je angleški kralj častno sprejel in pogostil. Iz te listine se razvidi, da so bili zrakoplovi s krmili že prej znani in se te časti ne sme prilastiti in pripisovati nemškemu grofu Zepelinu in drugim zrakoplovcem, o katerih ljudje menijo, da so prvi iznašli v novejšem času zrakoplove na krmilo.

V Travniku v Bosni je umrl po dolgi bolezni ces. kr. adjunkt Martin Esih dne 11. avgusta, doma od Sv. Kunigunde na Pohorju. Rajnik je bil blagega značaja in največji dobrotnik svojega sorodnika č. g. Alojzija Gričnik, sedaj župnika na Reki.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Naznanjam, da sem otvoril vino-toč čez ulico in da točim vino domačega pridelka po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Pakj Jožef, veleposestnik, Dol pri Planini. 153

Pozor Slovenci?

Izdelujem obleke vsake vrste iz garantirano pristnega domačega in tujega sukna po najnižji ceni. Postrežba točna in solidna. Franjo Pakj, krojač, Dol pri Planini. 154

Hiša s trgovino mešanega blaga, z gostilno, prenočiščem in z malim posestvom v Podčetrtku se zaradi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj proda, ozir. odda v najem. To zadevajoča vprašanja naj se blagovljijo doposlata lastniku g. Martinu Jug, trgovcu v St. Petru pod Sv. gorami. 165

Novozidana, dvonadstropna hiša, 8 let prosta davka, s popolnoma novo opravo, lepim dvoriščem in majhnim vrtom se pod ugodnimi plačilnimi pogoji v Mariboru proda. Kje, pove upravnistvo lista.

V trgu Šmarje pri Jelšah se proda posestvo, obstoječe iz njiv in travnika, da se lahko redi ena krava, iz hiše z vrtom, hlevom in sadnim drevjem. Zemljišče meri 2 orala in je v prvem razredu. Cena: 3600 K. Več se izve pri Drag. Zelič, organist Šmarje pri Jelšah. 148

Dobri, solidni fužinarski kovači, ki so izvežbani v izdelovanju lesenih sekir v vsaki obliki, znajo dobro vrtati in izkovati, dobijo v štajerskih fužinah „Columbushütte“ v Rušah, Spodnje Štajersko, stalno akordno delo. Žene in hčerke oženjenih kovačev pa bi lahko dobile delo pri isti tvrdki pri tovarni vžigalic v Rušah. 593

Mlad podobarski in pozlatarski

== pomočnik, ==
ki je zmožen vsako delo samostojno izvršiti se za trajno sprejme pri podobarju in pozlatarju Jan. Goleš-u v CELOVCU Paradeisergasse šte. 20. ==

Zahvala.

Globoko potrti vsled nenadomestljive izgube naše nepozabne soproge, matere, tašče in babice se izkreno zahvalujemo za ogromno udeležbo pri pogrebu, za krasne vence, kakor tudi vsem ostalim od blizu in daleč, ki so nam v tako obilni meri dokazali svoje sočutje nad našo bridko izgubo.

Fram, dne 16. avgusta 1909.

Žalujoča rodbina ZAMOLO.

Pozor! Slovenci! Pozor!

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica šte. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah. 48

SMRT

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega kateri naroči sedaj belo platno v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje (Štajersko).

Štajersko platno m.	po 36 v
Slovensko platno m.	po 40 v
Savinsko platno m.	po 44 v
Vojaško platno m.	po 46 v
Domestih platno mehko m.	po 48 v
Gorsko platno debelo m.	po 60 v
Istrija tkanina, mehka m.	po 54 v
Holandska tkanina, mehko m.	po 60 v

Vzorci zastoj in pošiljate čez 20 K franko.

Ana Majciger, vdova po profesorju Žnidarič, naznani tužnim srcem v lastnem in v imenu svojih otrok: med. dr. Janeza Majciger, Ane Mihurko roj. Majciger, dr. Alojzija Žnidarič, c. kr. notarja, Marije Schneider roj. Žnidarič, vdove c. in kr. polkovnega zdravnika in v imenu svojega zeta Evgena Mihurko, računskega revisenta pri c. kr. namestnji, kakor tudi v imenu vseh vnukov in drugih sorodnikov žalostno vest, da je njen nepozabljen, iskrenoljubljen soprog oziroma oče, tast in dedec, gospod

Janez Majciger

šolski svetnik, c. kr. gimnazijski profesor v pokoju, odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono, imejtelj kolajne za 40letno zvesto službovanje in spominske svetinje vladanja Njegovega veličanstva cesarja Franca Jožefa I.,

v ponedeljek dne 16. avgusta 1909 ob 6. uri zvečer po dolgi in potrpežljivo prenašani bolezni ter previden s sv. zakramenti za umirajoče v 80. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika bo v sredo dne 18. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Gospejne ulice št. 13, slovesno bogoslovljeno in potem na mestnem pokopališču v družinskem grobišču pokopano.

Sv. maše-zadušnice se bodo brale v četrtek dne 19. t. m. ob 10. uri dopoldne v stolni in mestno-župnijski cerkvi.

V Mariboru, dne 16. avgusta 1909.

Za tiho sožalje prosimo. — Venci se v smislu pokojnika hvaležno odklanjajo.

Za nakup priporočamo tvrdko M. E. Šepec, Maribor

Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7

Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujece.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

:: Postrežba čista, točna in solidna. ::

Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec

Maribor, Solska ulica 2.

55

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin.

78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

Hotel Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujece 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago ::

51

! se priporoča za obilni obisk. !